

Česká školní inspekce
Fráni Šrámka 37, 150 21 Praha 5

Tematická zpráva

**Kontrola bezpečnosti a ochrany zdraví
ve školách a školských zařízeních
ve školním roce 2011/2012**

Praha, březen 2013

Obsah

1	Státní kontrola dodržování právních předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů	3
1.1	Základní informace o inspekční činnosti	3
1.2	Základní informace o preventivních programech ve školním vzdělávání	3
1.3	Základní informace o provedených kontrolách v oblasti BOZ	6
1.4	Předmět kontroly	6
2	Souhrnné výstupy z provedených kontrol	6
2.1	Kontrola zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb; poskytování nezbytných informací žákům k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví podle § 29 odst. 2 školského zákona.....	6
2.2	Školní úrazovost	9
2.3	Analýza školní úrazovosti	11
3	Podněty ČŠI k nápravě zjištěného stavu	18
4	Seznam zkratk	19

1 Státní kontrola dodržování právních předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů

1.1 Základní informace o inspekční činnosti

Výchova ke zdraví a zajišťování bezpečné výuky je nedílnou součástí kurikulární reformy ve všech stupních vzdělávání. Hodnocení a kontrola těchto činností Českou školní inspekci (dále „ČŠI“) patří k hlavním úkolům inspekčního zjišťování.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání

Téma bezpečná škola a výchova ke zdraví je jednou z hlavních priorit ČŠI. Ve školách a školských zařízeních (dále „školách“) je sledováno komplexně se zřetelem na zajištění bezpečného prostředí. Pojetí a obsah hodnotících postupů vycházejí především z příslušných ustanovení zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění účinném v posuzovaném období, z rozpracování tématu v rámcových vzdělávacích programech a z cílů a úkolů operačního programu Zdraví 21 zaměřených na danou oblast. Při hodnocení ČŠI aplikovala vhodné metody multikriteriálního hodnocení škol pomocí soustavy konzistentních ukazatelů, které propojují vzdělávací, sociální i ekonomické aspekty. Při zjišťování podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví postupovala podle Kritérií hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání na školní rok 2011/2012, schválených na základě 32. porady vedení MŠMT ze dne 16. srpna 2011.

Kontrolní činnost v oblasti BOZ

Kontrola prováděná ČŠI jako orgánem veřejné správy je jedním z nástrojů státu k zajištění celospolečenských zájmů a dodržování povinností vyplývajících z obecně závazných právních předpisů. Úkolem kontroly jako nezávislé objektivní činnosti je zjišťovat:

- a) zda jsou u kontrolovaných osob dodržovány právní předpisy,
- b) zda jsou kontrolovanou osobou na základě nedostatků zjištěných provedenými kontrolami ve sledovaných oblastech přijata opatření k odstranění těchto nedostatků, včetně opatření vedoucích k odstranění, zmírnění nebo předcházení rizik,
- c) zda jsou přijatá opatření kontrolovanou osobou plněna.

1.2 Základní informace o preventivních programech ve školním vzdělávání

Jednou z významných oblastí prevence je podpora výchovy ke zdraví. Inspekční činnost ČŠI se zaměřila na zjišťování a hodnocení úrovně podpory zdraví a zdravého životního stylu, zejména v souvislosti s nabídkou vzdělávacích cílů RVP. Stejně jako v předchozích letech byla sledována také míra školní úrazovosti. V návaznosti na § 29 školského zákona, který ukládá školám povinnost přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí, žáků a studentů (dále „žáků“), vytvářet prostor pro jejich zdravý vývoj a zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb, ČŠI dále zjišťovala, zda škola:

- zajišťuje bezpečné prostředí pro vzdělávání a zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj žáků při všech činnostech pořádaných školou,
- realizuje opatření k udržení a zlepšování prostorových podmínek pro vzdělávání v souladu s předpisy BOZ, požární ochrany, požadavky na bezbariérovost a s výsledky vlastního hodnocení, případně externích kontrol,
- zajišťuje obnovu a rozvoj materiálně technických podmínek pro realizaci ŠVP v souladu se školským zákonem a RVP.

Ve školním roce 2011/2012 navštívila ČŠI v **předškolním vzdělávání** 870 škol a uskutečnila 2 395 inspekčních hospitací průběhu vzdělávání. Mateřské školy jsou ve srovnání s dalšími druhy škol velmi dobře hodnoceny v naplňování cílů výchovy ke zdraví a zdravého životního stylu. V předškolním vzdělávání jsou podpora zdraví a zajištění bezpečného prostředí úzce spojeny se základními principy předškolního vzdělávání na úrovni RVP PV. Podporu zdraví se dařilo dobře implementovat také v ŠVP.

Ve vysokém podílu sledovaných hodin byl zaznamenán rozvoj pohybových dovedností (92,3 % hodin) a podpora zdravého životního stylu (92,2 % hodin). V oblasti podpory zdravého životního stylu byl kladen důraz především na vyvážený denní režim, tj. odpočinkové a relaxační činnosti, pestrost stravy a pitný režim.

Tabulka č. 1 Výskyt aktivit výchovy ke zdraví v průběhu vzdělávání v MŠ (údaje v %)

Sledované aktivity	Mateřské školy		
	MŠ celkem	malé MŠ	velké MŠ
Činnosti související s tematikou BOZ	84,0	83,0	84,6
Rozvoj pohybových dovedností	92,3	91,3	92,9
Podpora zdravého životního stylu	92,2	92,1	92,2

Celkově ČŠI hodnotila stav materiálního vybavení na průměrné úrovni v 86,5 % navštívených MŠ a na nadprůměrné v 7,4 %. Pouze 6,1 % MŠ vykazovalo rizika. Toto zjištění poukazuje na zlepšení hodnocení stavu materiálních podmínek o 2,6 % v meziročním srovnání. Významným přínosem pro zkvalitňování materiálně technického zázemí mateřských škol byla realizace investičních projektů zaměřených na zlepšení materiálních podmínek školy. Do těchto projektů bylo zapojeno celkem 83,3 % MŠ. Materiální rozvoj školy se nejčastěji soustředil na zkvalitnění tříd a jejich vybavení (46,5 % navštívených MŠ), dále na rekonstrukce budov (41,8 % MŠ) a školních hřišť (33,8 % MŠ). Bezpečnost prostor byla kontrolována v 90 MŠ, z toho ve 24 byly zjištěny závady (jednalo se především o školní zahrady).

ČŠI navštívila v loňském školním roce v **základním vzdělávání** 791 škol, ve zprávě jsou využity výsledky analýzy 6 490 inspekčních hospitací. Základní školy se nejčastěji v oblasti výchovy ke zdraví zaměřily na podporu zdravého životního stylu (v 38 % hodin), méně často byl v hodinách pozorován rozvoj pohybových dovedností (21,9 % hodin). Z následující tabulky je patrné, že na 1. stupni ZŠ je podpoře výchovy ke zdraví věnována výrazně větší pozornost než na 2. stupni. Pohybové dovednosti byly na 2. stupni rozvíjeny pouze v malé míře (11,9 % hodin).

Tabulka č. 2 Výskyt aktivit výchovy ke zdraví v průběhu vzdělávání v ZŠ (údaje v %)

Sledované aktivity	Základní školy		
	ZŠ celkem	1. stup. ZŠ	2. stup. ZŠ
Činnosti související s tematikou BOZ	23,9	25,7	21,8
Rozvoj pohybových dovedností	21,9	30,4	11,9
Podpora zdravého životního stylu	38,0	46,1	28,5

Materiální předpoklady odpovídají požadavkům v 94,4 % ZŠ. V meziročním srovnání se rizika snížila o 3,9 %. Materiální rozvoj byl v navštívených ZŠ zaměřen především na oblast ICT (73,4 % navštívených škol), budování a modernizaci učeben (63,6 % škol) a obnovu nebo výstavbu budov (46,1 % škol). ČŠI sledovala podrobně bezpečnost prostor ve vybraném vzorku 102 ZŠ. V 15,7 % kontrolovaných škol byly zjištěny nedostatky.

ČŠI navštívila **ve středním vzdělávání** 543 škol, v průběhu výuky bylo uskutečněno 3 372 inspekčních hospitací. Ve středních školách byly v navštívených hodinách aktivity výchovy ke zdraví zastoupeny v nejmenší míře. Ve většině případů není pro výchovu ke zdraví vyhrazen konkrétní předmět a předepsaný vzdělávací obsah je realizován zejména v rámci všeobecně vzdělávacích, ale i odborných předmětů. Při hospitační činnosti ČŠI zjistila podporu zdravého životního stylu ve 24,6 % vyučovacích hodin, tematikou ochrany bezpečnosti a zdraví se vyučující zabývali ve 23,4 % vyučovacích hodin. Rozvoj pohybových dovedností byl zjištěn pouze v minimálním podílu hospitovaných hodin (7,1 %).

Tabulka č. 3 Výskyt aktivit výchovy ke zdraví v průběhu vzdělávání ve SŠ (údaje v %)

Sledované aktivity	Střední školy	
	SŠ celkem	z toho gymnázia
Činnosti související s tematikou BOZ	23,4	17,1
Rozvoj pohybových dovedností	7,1	6,3
Podpora zdravého životního stylu	24,6	21,5

Materiální předpoklady byly na požadované úrovni v 95,7 % SŠ. Zlepšování materiálních podmínek pro vzdělávání, zejména praktické vyučování, školy stále častěji řeší funkční spoluprací se sociálními partnery. Pro většinu škol je prioritou obnova vybavení prostředky ICT, které velmi rychle zastarávají – 78,5 % navštívených škol realizovalo investiční projekty zaměřené na modernizaci ICT. Dále se materiální rozvoj soustředil na odborné učebny (v 75,4 % škol), učebny (v 55,2 % škol) a budovy (ve 48,8 % škol). Při kontrolách bezpečnosti prostor nebyly zjištěny žádné nedostatky.

1.3 Základní informace o provedených kontrolách v oblasti BOZ

Pojetí a obsah kontrolních postupů v oblasti BOZ vycházejí především z příslušných ustanovení školského zákona, z rozpracování tématu v rámcových vzdělávacích programech a z cílů a úkolů operačního programu Zdraví 21 zaměřených na danou oblast. Z právních předpisů platných v posuzovaném období uplatnila ČŠI jako východisko především ustanovení § 3, 4, 5, 29, 65 a 96 školského zákona, s využitím úpravy v § 102 odst. 6 a § 103 odst. 2 a 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění účinném v posuzovaném období, a dále vyhlášku č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů, ve znění účinném v posuzovaném období.

1.4 Předmět kontroly

Předmětem kontroly je státní kontrola dodržování vybraných ustanovení školského zákona vykonávaná podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. d) školského zákona:

- Kontrola zajištění BOZ při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb; poskytování nezbytných informací žákům k zajištění BOZ podle § 29 odst. 2 školského zákona.
- Kontrola vedení evidence úrazů žáků včetně vyhotovení a zaslání záznamu o úrazu stanoveným orgánům a institucím podle § 29 odst. 3 školského zákona.

2 Souhrnné výstupy z provedených kontrol

2.1 Kontrola zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb; poskytování nezbytných informací žákům k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví podle § 29 odst. 2 školského zákona

Státní kontrola dodržování právních předpisů v oblasti BOZ se ve sledovaném období uskutečnila ve 249 subjektech. Bylo sledováno, jak školy přihlíží k základním fyziologickým potřebám žáků, jak předchází sociálně patologickým jevům, informují žáky v oblasti BOZ a jak zahrnují podmínky BOZ při vzdělávacích činnostech do základních dokumentů. Součástí této kontroly bylo i sledování úrazovosti.

Kontrolní činnost na místě byla zaměřena zejména na:

- kontrolu školního/vnitřního řádu – vymezení formálního rámce bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, zařazení problematiky BOZ do jiných dokumentů (ŠVP, vnitřní předpisy), seznámení zaměstnanců a žáků školy/školského zařízení se školním/vnitřním řádem,
- kontrolu aktuálního stavu plnění povinnosti o informování zákonných zástupců dětí a nezletilých žáků kontrolovanou osobou o vydání a obsahu školního/vnitřního řádu,

- hodnocení a prevence rizik s ohledem na zajištění BOZ žáků a aktuálního stavu přijatých preventivních opatření k mimořádným událostem včetně kontroly zajištění první pomoci žákům,
- personální zabezpečení BOZ, kontrolu aktuálního stavu dokumentace o vzdělávání odpovědných osob v oblasti BOZ,
- kontrolu aktuálního stavu plnění ustanovení o provádění prověrek BOZ včetně odstraňování zjištěných nedostatků ve vztahu k zajištění BOZ žáků,
- kontrolu poskytování osobních ochranných pracovních prostředků (pro žáky vykonávající odbornou praxi a účastníci se praktického vyučování) a jejich používání a plnění požadavků na BOZ u pracovišť praktického vyučování a odborné praxe,
- kontrolu prostorového a materiálního vybavení a zabezpečení včetně plnění podmínek pro BOZ užívaných sportovišť a zajištění podmínek BOZ při akcích pořádaných školou.

Tabulka č. 4 Souhrnné výstupy z provedených kontrol (§ 29 odst. 2 školského zákona)

Oblast kontroly	Obsah zjištění	Podíl škol splňujících požadavky	Oblasti možných rizik
Školní/vnitřní řád, seznámení žáků, informování zákonných zástupců	Problematika BOZ je aktuálně zařazena ve školním/vnitřním řádu	99,6 %	Nepřízpůsobení jednání a vybavení podmínkám konkrétní školy.
	Žáci byli prokazatelně poučeni o pravidlech BOZ	98,0 %	
	Zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků jsou informováni o pravidlech BOZ	99,2 %	
	Problematika BOZ byla zařazena v ŠVP	100,0 %	
Pojmenování nebezpečí, rizik možného ohrožení života a zdraví žáků, hodnocení rizik a přijetí adekvátních opatření	Škola se zabývá prevencí rizik v oblasti BOZ (§ 29 odst. 1 a 2 školského zákona) Žáci (děti, studenti) byli seznámeni s řady rizikových pracovišť, BESIP, organizací první pomoci, se zákazy některých prací mladistvých (15–18 let), s bezpečnostními značkami a signály, opatřeními při mimořádných situacích a s požární prevencí Škola realizuje praktické nácviky činností při mimořádných situacích a požáru Škola přijala opatření ke snížení úrazovosti (při hodinách TV, při praktickém vyučování, o přestávkách, jiná opatření)	88,4 %	U 11,6 % kontrolovaných osob není zajištěna prevence rizik v oblasti BOZ nebo lze prevenci považovat za formální, neboť přijatá opatření nejsou plněna, není realizován praktický nácvik činností.
Vzdělávání pedagogů a zaměstnanců škol v oblasti BOZ a průkaznost dokumentace o vzdělávání	Pedagogičtí pracovníci byli proškoleni v oblasti BOZ	97,6 %	V oblasti vzdělávání je potřeba zvýšit důraz na přípravu zejména pedagogických pracovníků v uvedeném směru a důsledně provádět proškolení zaměstnanců organizujících první pomoc.
	Zaměstnanci byli proškoleni v oblasti BOZ	98,0 %	
	Byla vedena dokumentace o školení zaměstnanců v oblasti BOZ	99,2 %	
	Dokumentace o školení zaměstnanců v oblasti BOZ byla průkazná	98,4 %	
	Bylo provedeno proškolení zaměstnanců organizujících první pomoc	96,8 %	

Oblast kontroly	Obsah zjištění	Podíl škol splňujících požadavky	Oblasti možných rizik
Bezpečné prostory školy	Nebyly zjištěny závady: Třídý	96,8 %	Nedostatečné finanční prostředky na materiální vybavení. Nedostatečná spolupráce se zřizovatelem a dalšími subjekty. Ve 22,9 % kontrolovaných subjektů nebyly prostory školy a materiální vybavení na odpovídající úrovni ve vztahu k zajištění BOZ.
	Nebyly zjištěny závady: Tělocvična	98,0 %	
	Nebyly zjištěny závady: Herny	99,6 %	
	Nebyly zjištěny závady: Hřiště a hrací plochy	97,6 %	
	Nebyly zjištěny závady: Školní jídelna	99,2 %	
	Nebyly zjištěny závady: Zahrada	89,6 %	
	Nebyly zjištěny závady: Sociální vybavení, šatny	95,2 %	
	Revize a odborné prohlídky byly prováděny odborně způsobilými osobami	95,2 %	
	Nedostatky zjištěné při revizích a odborných prohlídkách byly odstraněny	96,0 %	
Praktické vyučování	Byla zajištěna BOZ při realizaci praktického vyučování a odborné praxe	100,0 %	V kontrolovaných subjektech nebyly zjištěny nedostatky.
	Žákům byly přiděleny OOPP v souladu s právními předpisy	100,0 %	
	Byly provedeny vstupní prohlídky žáků a studentů vykonávajících praxi	100,0 %	
Prostorové a materiální vybavení a zabezpečení a plnění podmínek pro BOZ	Vlastní sportoviště užívaná školou splňují požadavky na BOZ	98,0 %	Nedostatky v zajištění BOZ na sportovištích jiných subjektů.
	Sportoviště jiných subjektů užívaná školou/zařízením splňují požadavky na BOZ	97,2 %	
	Byla zajištěna BOZ při přesunu účastníků vzdělávání na sportoviště a zpět	99,6 %	
Zajištění BOZ účastníků při sportovních, sportovně turistických a jiných aktivitách mimo školu	Ve škole jsou stanovena pravidla pro konání akce	100,0 %	V kontrolovaných subjektech byl zjištěn pouze jeden případ nepředložení posudku o zdravotní způsobilosti.
	Stanovená pravidla jsou dodržována	100,0 %	
	Škole bylo předloženo písemné prohlášení zákonného zástupce o bezinfekčnosti	100,0 %	
	Škole byl předložen posudek o zdravotní způsobilosti	99,6 %	

2.2 Školní úrazovost

Kontrola vedení evidence úrazů žáků včetně vyhotovení a zaslání záznamů o úrazech stanoveným orgánům a institucím vychází z ustanovení § 29 odst. 3 školského zákona a vyhlášky č. 64/2005 Sb.

Souhrnné poznatky o úrazech, které se žákům staly při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb (dále „školní úrazy“), vycházejí ze záznamů o úrazech¹, které ČŠI shromažďovala a průběžně analyzovala již od roku 2005. Od 1. května 2010 přešla do kompetence ČŠI úplná agenda školních úrazů. Odesílání záznamů o úrazu vyhotovených ve školách je zajištěno jejich on-line spojením s databází ČŠI. Realizovaná změna ovlivnila celkový přístup vedení škol k této oblasti BOZ, došlo k důslednějšímu dodržování pravidel nutné administrativy.

Inspekční činnost dále zahrnuje kontrolu vedení evidence školních úrazů a zasílání záznamů o úrazech stanoveným orgánům a institucím, kontrolovaným obdobím byl školní rok 2011/2012.

¹ Záznam o úrazu škola vyhotovuje, jde-li o úraz, jehož důsledkem byla nepřítomnost žáka ve škole nebo školském zařízení zasahující alespoň do 2 po sobě jdoucích vyučovacích dnů, byl-li úraz smrtelný, je-li pravděpodobné, že žákovi bude poskytnuta náhrada za bolest nebo ztížení společenského uplatnění způsobené úrazem nebo byl-li záznam o úrazu vyhotoven na žádost zákonného zástupce žáka, zletilého žáka nebo orgánu uvedeného v § 4 vyhlášky č. 64/2005 Sb. (zdravotní pojišťovna žáka, ČŠI, zřizovatel, místně příslušný útvar Policie České republiky). České školní inspekci jsou zasílány záznamy o úrazech, jejichž důsledkem je nepřítomnost žáka ve škole nebo školském zařízení, o úrazech, je-li pravděpodobné odškodnění, a o úrazech smrtelných.

Tabulka č. 5 Souhrnné výstupy z provedených kontrol (§ 29 odst. 3 školského zákona)

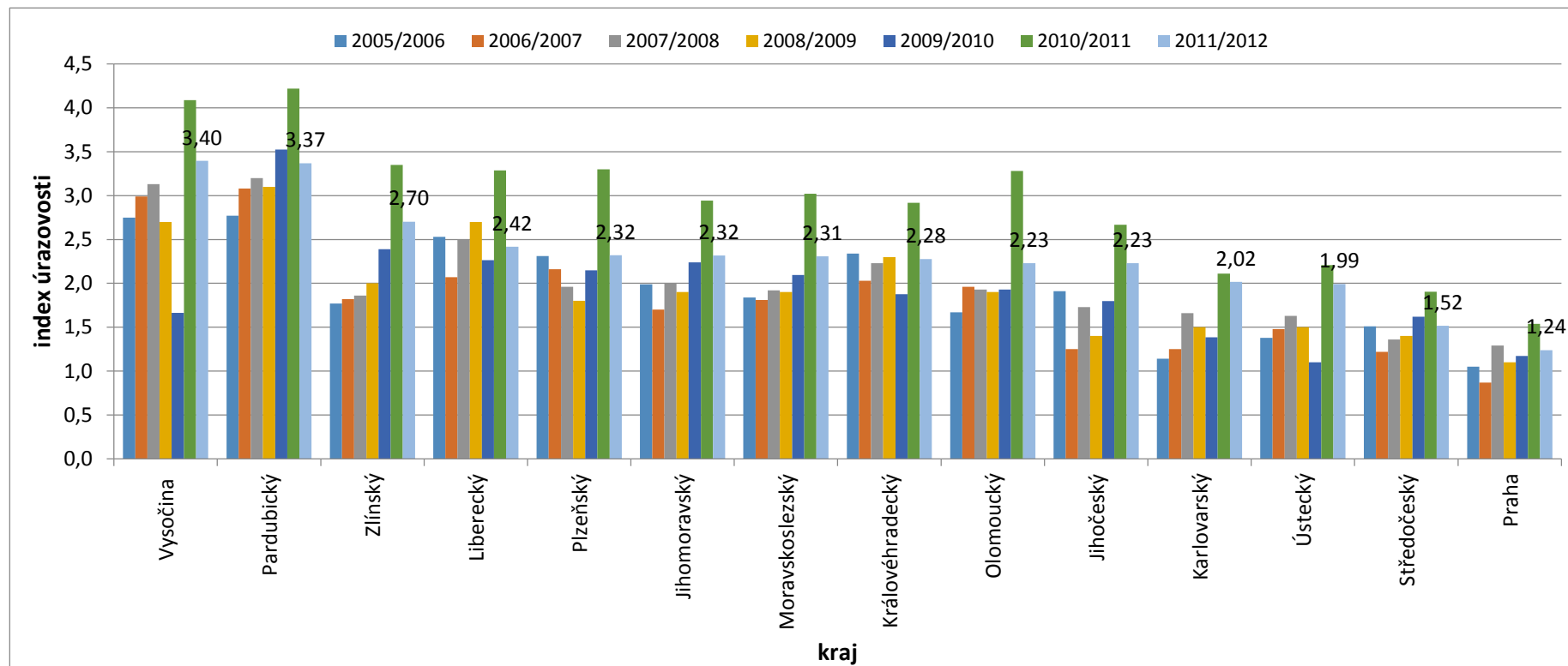
Oblast kontroly	Obsah kontroly	Podíl škol splňujících požadavky	Oblasti možných rizik
Kniha úrazů	Kniha úrazů je vedena (§ 29 odst. 3 školského zákona a § 1 odst. 1 vyhlášky č. 64/2005 Sb.)	100,0 %	Nevedení knihy úrazů nebo neúplné údaje přispívají k formálnosti přijímaných opatření a nevedou školu k formulování preventivních opatření.
	Kniha úrazů obsahuje povinné údaje (§ 29 odst. 3 školského zákona a § 1 odst. 2 vyhlášky č. 64/2005 Sb.)	94,7 %	
Záznamy o úrazech žáka	Záznam o úrazu obsahuje povinné údaje	98,4 %	Nejčastějším zjištěním je nedodržení termínů a oznámení povinným orgánům; riziko je plně v kompetenci ředitele školy.
	Záznam o úrazu je zaslán v požadovaném termínu ČŠI	92,3 %	
	Záznam o úrazu je zaslán v požadovaném termínu dalším stanoveným orgánům a institucím	89,9 %	
Realizace opatření	Škola přijala opatření ke snížení úrazovosti	98,4 %	Problémem zůstává formálnost přijatých opatření nebo přijatá opatření nebyla realizována.
	Škola realizovala opatření ke snížení úrazovosti (z celkového počtu)	13,8 %	

2.3 Analýza školní úrazovosti

Ve školním roce 2011/2012 bylo v jednotném záznamovém systému úrazů zaregistrováno 36 626 záznamů o úrazech doručených ČŠI (stav k 31. srpnu 2012). Celkový počet záznamů je částečně ovlivněn implementací změněného systému sběru záznamů o úrazu (plně elektronický, sběrné místo ČŠI) a realizací tohoto systému již ve druhém období.

Údaje o vývoji školní úrazovosti jsou znázorněny v grafu č. 1, který ukazuje zřetelné rozdíly v jednotlivých krajích.

Graf č. 1 Trendy vývoje školní úrazovosti v krajích (podle ročního indexu)

Pozn.: Hodnoty velikosti indexu úrazovosti (počet úrazů na 100 žáků) uvedené v grafu se týkají školního roku 2011/2012 se stavem k 31. srpnu 2012.

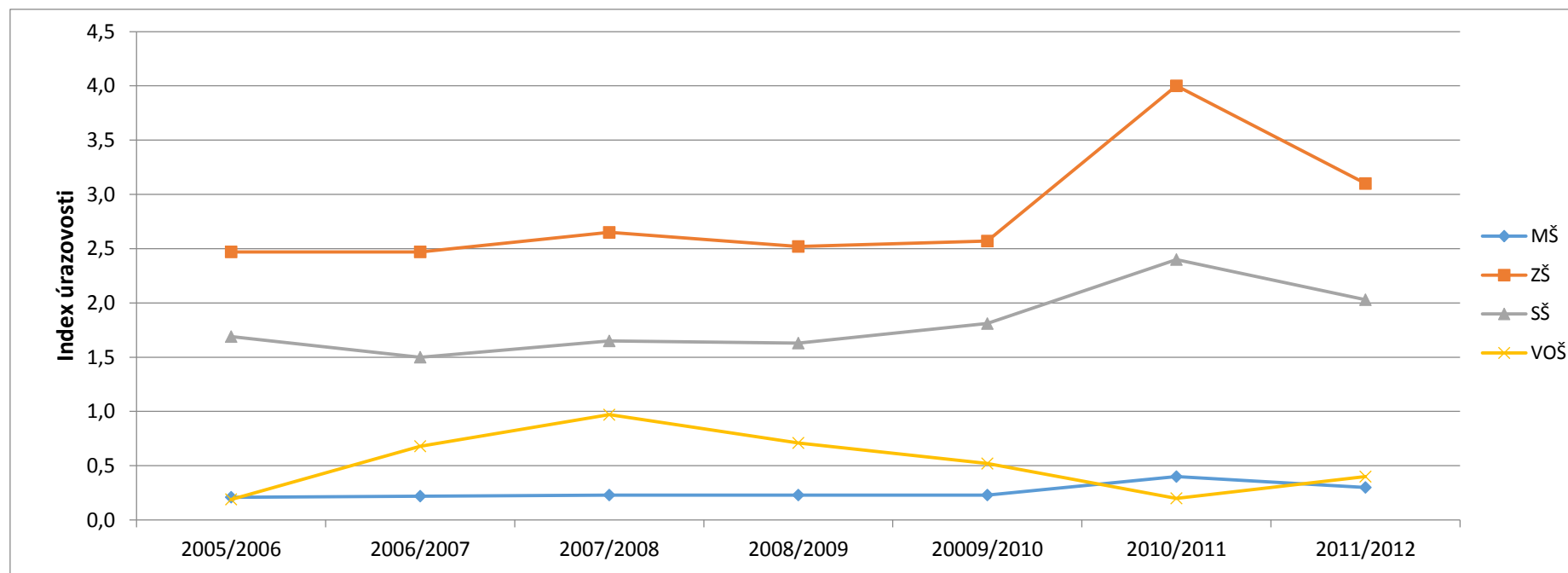
Hodnoty indexů uvedených v grafu ukazují, že nejvyšší úrazovost byla, podobně jako v předcházejících letech, zaznamenána ve školách Kraje Vysočina a Pardubického kraje. Naopak nejbezpečnější školy z pohledu četnosti školních úrazů byly opět v hl. m. Praha.

Vývoj školní úrazovosti v posledních sedmi školních rocích v jednotlivých druzích škol, posuzovaný podle tohoto indexu, ukazuje tabulka č. 6 a graf č. 2.

Tabulka č. 6 Trendy vývoje úrazovosti v jednotlivých druzích škol v letech 2005/2006–2011/2012

Druh školy	Hodnota indexu úrazovosti						
	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Mateřské školy	0,21	0,22	0,23	0,23	0,23	0,40	0,30
Základní školy	2,47	2,47	2,65	2,52	2,57	4,00	3,10
Střední školy	1,69	1,50	1,65	1,63	1,81	2,40	2,03
Vyšší odborné školy	0,19	0,68	0,97	0,71	0,52	0,20	0,40

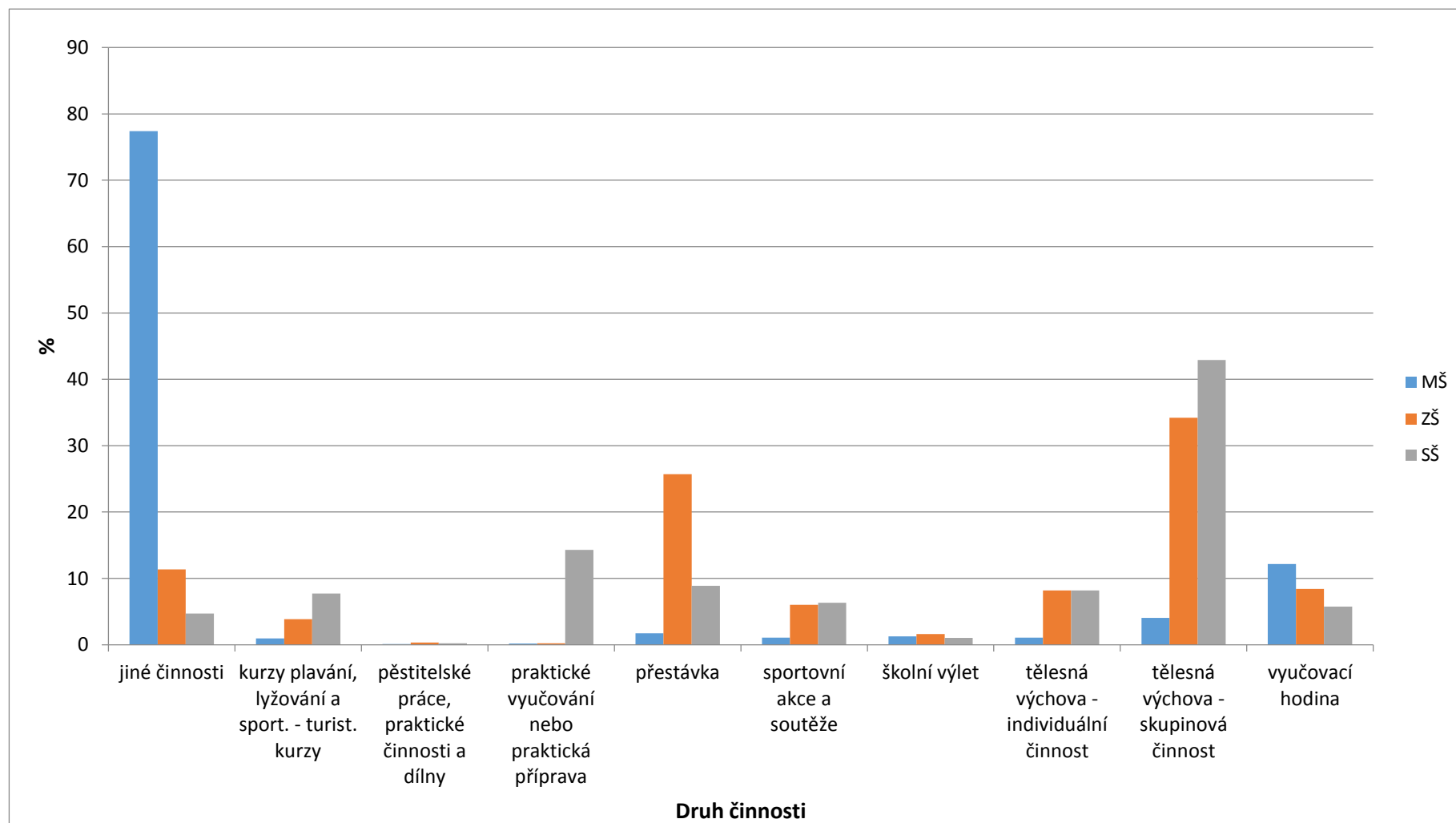
Graf č. 2 Trendy vývoje úrazovosti v jednotlivých druzích škol (podle ročního indexu)

Nejvíce úrazů (43,3 %) si žáci přivodili při tělesné výchově, častěji docházelo k úrazům při skupinové činnosti (35,4 %) než při činnosti individuální (7,9 %). O přestávkách se stala téměř pětina úrazů (19,9 %). Úrazy při jiných činnostech byly zaznamenány ve výrazné míře v mateřských školách, neboť tyto školy mají pouze v malé míře rozděleny činnosti.

Rozložení činností, při kterých dochází k úrazům, je znázorněno v grafu č. 3.

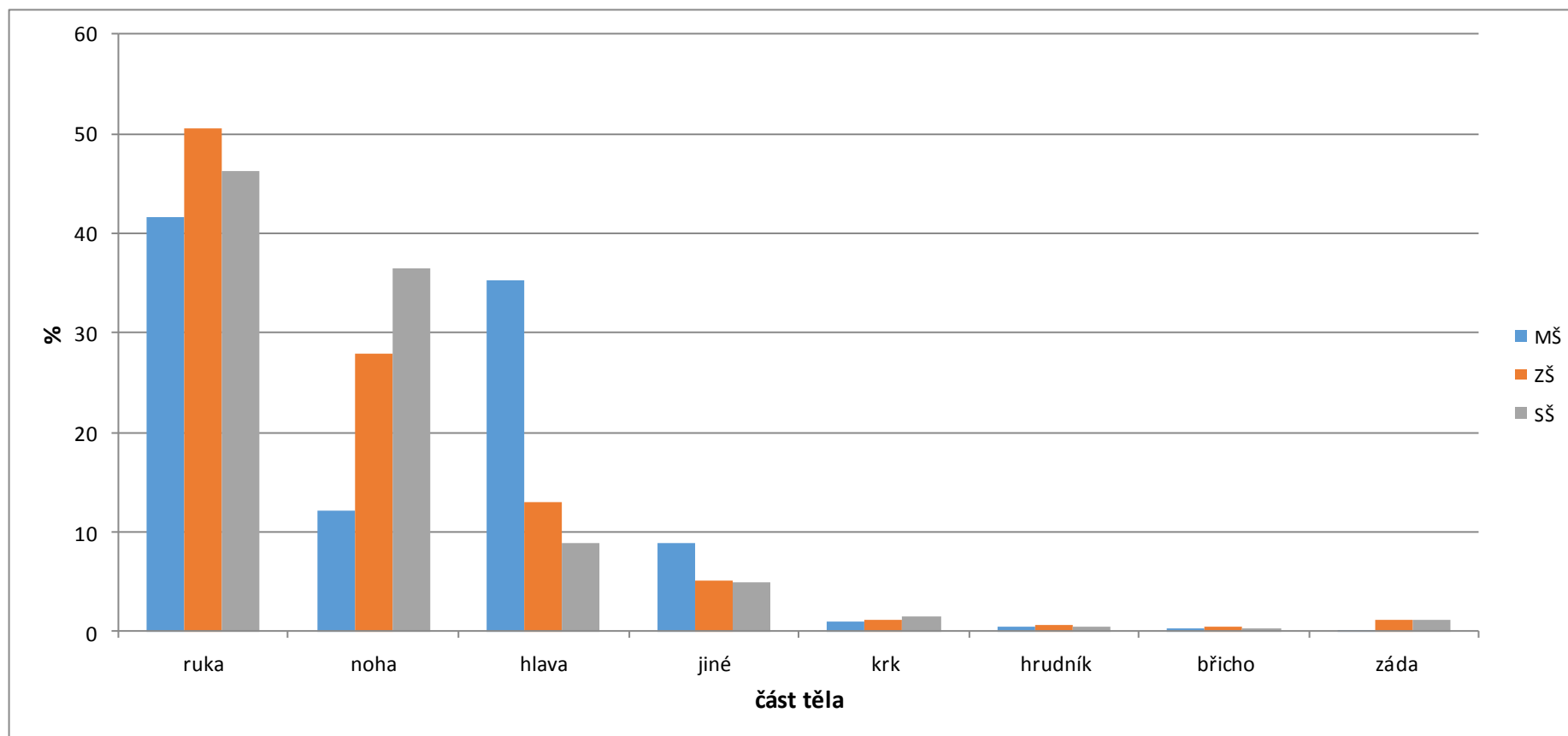
Graf č. 3 Druhy činnosti, při kterých dochází k úrazům (v %)

Celkový poměr četnosti výskytu úrazů podle pohlaví je mírně vyšší u chlapců (52,6 %) než u dívek (47,4 %). Nejčastěji poraněnou částí těla byly končetiny, přitom poranění ruky bylo čtenější (48,6 %) než poranění nohy (29,7 %). Tyto údaje se ve srovnání s předcházejícím školním rokem téměř nezměnily. Významným podílem je i poranění hlavy s poměrem 12,4 % na celkovém počtu úrazů. Poměr úrazů ostatních částí těla se pohybuje v rozmezí 0,4–5,1 %.

Rozložení poměru výskytu úrazů jednotlivých částí těla je znázorněn v grafu č. 4.

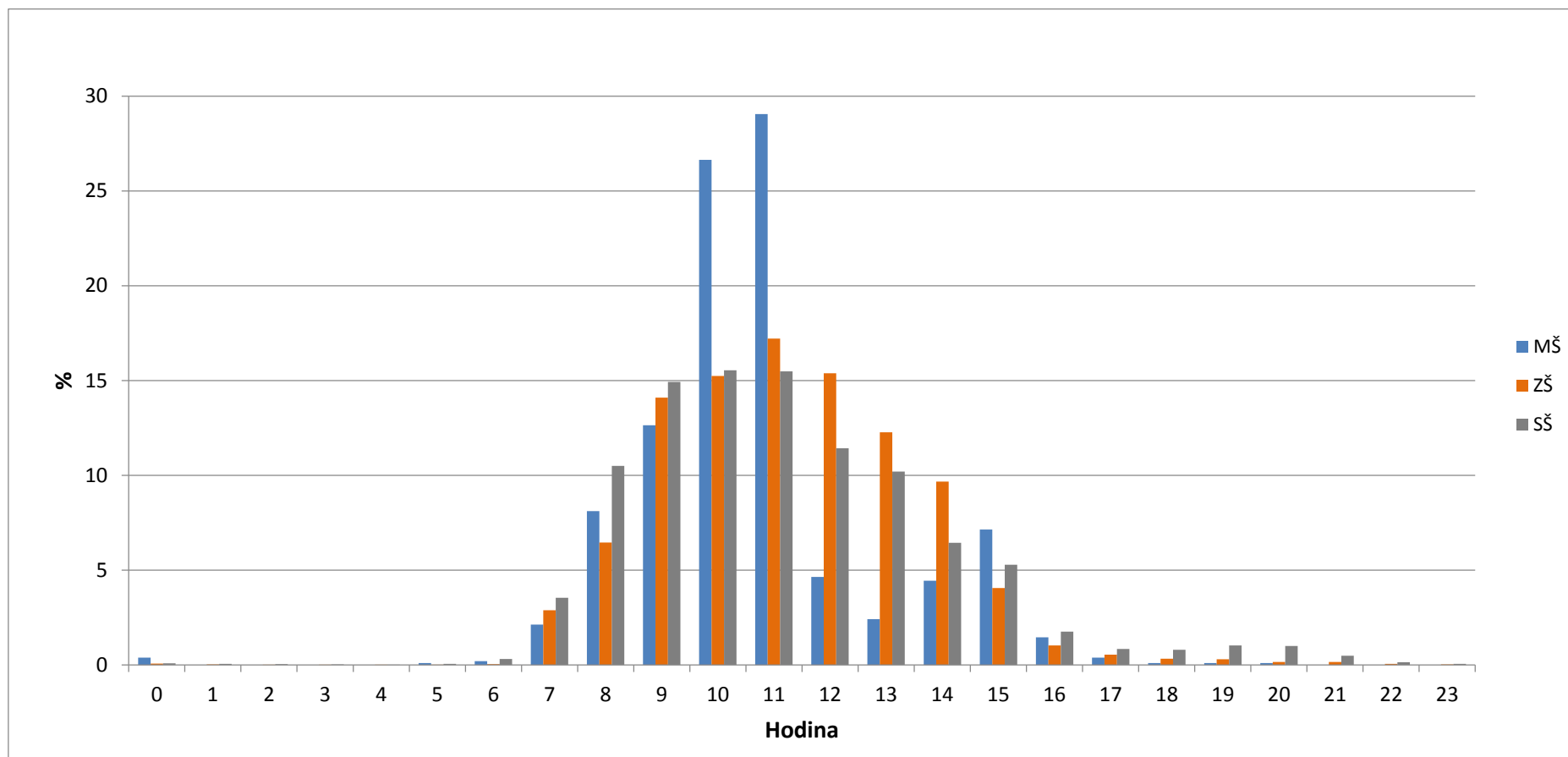
Graf č. 4 Poměr výskytu úrazu podle poraněných částí těla (v %)

Během dne se stalo nejvíce úrazů mezi 10. a 12. hodinou. Na tuto denní dobu připadá téměř třetina všech úrazů, na které byl vyhotoven záznam. Během roku byla nejvyšší úrazovost v lednu a březnu, což do určité míry souvisí s lyžařskými kurzy.

Rozložení poměru výskytu úrazů podle hodiny vzniku úrazu je znázorněno v grafu č. 5.

Graf č. 5 Poměr výskytu úrazu podle hodiny události (v %)

3 Podněty ČŠI k nápravě zjištěného stavu

- I. Prostřednictvím školy zlepšit stav pohybového aparátu dětí, předcházet tak zvýšené úrazovosti při pohybových aktivitách a za tím účelem:
 - podpořit reálné uskutečňování pohybových aktivit žáků podle školních vzdělávacích programů,
 - motivovat žáky k aktivitám zaměřeným na zdravotně orientovanou zdatnost,
 - propagovat a zavádět školní tělesnou výchovu zaměřenou především na všestranný a zdravý tělesný rozvoj, vychovávat příslušně vzdělané učitele schopné uplatnit metody a formy práce, které umožňují aktivní pohyb všech žáků v průběhu celé vyučovací hodiny a dosahování příslušných vzdělávacích standardů na úrovni odpovídající pohybovým možnostem žáků.
- II. V návaznosti na zjištění podporovat systém vzdělávání pedagogických pracovníků v poskytování první pomoci.
- III. Udržovat, případně rozvíjet odpovídající materiální podmínky ve vztahu k zajištění BOZ. Zlepšovat ergonomickou situaci ve školách (vybavovat školy vyhovujícím nábytkem). Sledovat, jak je toto vybavení v příslušných školách finančně zajištěno. Ve spolupráci se zřizovateli realizovat opatření vedoucí k zajištění BOZ zejména v oblasti prostorových a materiálních podmínek.
- IV. V rámci funkčnosti vnitřních preventivních systémů přijímat a zejména realizovat opatření vyplývající z provedených kontrol a revizí a dbát na odbornou způsobilost osob provádějících revizi a odborné prohlídky. Přijatá pravidla a opatření v hlavních dokumentech ověřovat v činnostech škol a školských zařízení, ve vytvořených podmínkách pro tyto činnosti.

4 Seznam zkratk

BESIP	bezpečnost silničního provozu
BOZ	bezpečnost a ochrana zdraví
ČŠI	Česká školní inspekce
ICT	informační a komunikační technologie
MŠ	mateřské školy
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
OOPP	ochranné osobní pracovní prostředky
RVP	rámcový vzdělávací program
RVP PV	Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
SŠ	střední školy
ŠVP	školní vzdělávací program
TV	tělesná výchova
VOŠ	vyšší odborné školy
ZŠ	základní školy